

Funkčnosť ekonomických nástrojov pri napĺňaní cieľov ekologickej digitálnej ekonomiky

The functionality of economic tools in fulfilling the goals of the ecological digital economy

MAGDALÉNA ČERVEŇOVÁ

Abstrakt

Príspevok je pokračovaním série príspevkov pod názvom „Inteligentný ekologický vývoj a digitálna transformácia ekonomiky“. V prechádzajúcich príspevkoch sme sa zaoberali z rôznych aspektov touto veľmi aktuálnou témou prínosov digitalizácie pre ekonomiku. Uviedli sme významné charakteristiky digitálnej transformácie a poukázali sme na jej významnosť spolu s následným aplikovaním na oblasť životného prostredia v kontexte zelenej ekonomiky, ktorá s digitalizáciou veľmi úzko súvisí. Tiež sme poukázali na dôležitosť eko-inovácií, ktoré prispievajú k zníženiu nákladov, tiež zvyšujú kapacitu pre nové príležitosti rastu, ale predovšetkým chránia životné prostredie. Predstavujú vhodné riešenie ako ekonomiku digitalizovať a súčasne chrániť aj životné prostredie.

V tomto príspevku poukážeme na významnosť funkčnosti vybraných ekonomických nástrojov pri napĺňaní cieľov ekologickej digitálnej ekonomiky. Slovensko tak má do budúcnosti priestor zaplniť svoje rezervy v nedostatočnom využívaní stimulačnej funkčnosti ekonomických nástrojov pri napĺňaní cieľov pre dosiahnutie zdravej rovnováhy trvalo udržateľného rozvoja v modernej digitálnej ekonomike.

Kľúčové slová

Digitálna ekonomika, environmentálny aspekt digitalizácie, ekonomické nástroje ochrany životného prostredia

Abstract

The contribution is a continuation of a series of contributions entitled „Intelligent ecological development and digital transformation of the economy“. In previous articles, we have dealt with various aspects of this very current topic of the benefits of digitalization for the economy from various aspects. We presented the significant characteristics of the digital transformation and pointed it out together with the subsequent application to the environment in the context of the green economy, which is very closely related to digitalization. We have also pointed to the importance of eco-innovation, which contributes to reducing costs, and also increases the capacity for new growth opportunities, but above all protects the environment. In this paper, we will point out the importance of the functionality of selected in fulfilling the goals of the ecological digital economy. Slovakia thus has room for the future to fill its reserves in the insufficient use of the stimulus function of economic instruments in meeting the goals for achieving a healthy balance of sustainable development in the modern digital economy.

Key word

JEL Classification

F 64, H 23, Q 56, Q 57

Úvod

Environmentálny aspekt digitalizácie ekonomík je previazaný aj s funkčnosťou ekonomických resp. nepriamych nástrojov na ochranu životného prostredia. Nepriame nástroje resp. ekonomické nástroje ochrany životného prostredia na rozdiel od priamych nástrojov nepredpisujú ochranu životného prostredia, ale len motivujú – stimulujú znečisťovateľov v smere prijímania opatrení pre dosiahnutie zdravej rovnováhy trvalo udržateľného rozvoja v modernej digitálnej ekonomike.

1.Nepriame ekonomické nástroje pre ochranu životného prostredia

Každý nástroj, ktorého cieľom je spôsobiť zmenu správania ekonomických subjektov prostredníctvom internalizácie externých nákladov cez zmenu štruktúry stimulácií je klasifikovaný ako ekonomický nástroj.¹

Popri nástrojoch negatívnej stimulácie, medzi ktoré môžeme zaradiť napríklad dane a poplatky je významnou časťou ekonomických nástrojov tiež poskytovanie štátnej pomoci, ale aj iných foriem podpory do environmentálnej oblasti či už z domácich alebo zahraničných zdrojov.

V závislosti od konkrétnych podmienok trhu ekonomické nástroje vytvárajú priestor pre individuálne rozhodnutie ekonomických subjektov čo prispieva pri jasne stanovených pravidlách k efektívnejšej alokácii zdrojov a aj k ďalším možnostiam ako zlepšovať kvalitu životného prostredia.

OECD definuje ekonomické nástroje ako „politické nástroje, ktoré môžu ovplyvniť environmentálne výsledky zmenou nákladov a prínosov alternatívnych opatrení, ktoré sú otvorené pre hospodárske subjekty. Ich cieľom je urobiť environmentálne preferovanú akciu finančne atraktívnejšou.“²

Pre svoju ekonomickú podstatu nepriame nástroje pre ochranu životného prostredia sú aj politickými nástrojmi, ktoré zabezpečujú využitím finančno-ekonomických nástrojov ochranu životného prostredia. Poskytujú tiež prostriedky na zvýšenie možností vlád riešiť environmentálne a rozvojové otázky nákladovo efektívnym spôsobom, podporujú digitálne technologické eko-inovácie, ovplyvňujú modely spotreby a výroby a zároveň poskytujú aj významný zdroj financovania.

Zvýšený záujem vlád o uplatnenie finančno-ekonomických nástrojov na ochranu životného prostredia sa spája okrem iného predovšetkým s týmito prednosťami:

- Ekonomická efektívnosť
- Stimulovať eko-inovácie.

---

¹ PANAYOTOU, T. et al., Environmental regulation and sustainable Development, 2000. Dostupné na: <https://www.researchgate.net/publication/237770897>
Environmental_Regulation_and_Sustainable_Development

² OECD. The OECD Report on Regulatory Reform. 1997. Dostupné na: <https://www.oecd.org/gov/regulatory-policy/2391768.pdf>

Ekologická inovácia je podľa Európskej Komisie „Každá inovácia, ktorá napreduje smerom ku cieľu trvalo udržateľného rozvoja znížením dopadov na životné prostredie, zvyšovaním odolnosti voči environmentálnym tlakom alebo efektívnym a zodpovednejším využívaním prírodných zdrojov.“³ Je teda zrejmé, že digitálne technológie môžu životnému prostrediu výrazne pomôcť – vtedy ich označujeme eko-technológie alebo eko-inovácie.

- Zahnúť priamo náklady na environmentálne služby a znečistenie do nákladov na tovary a služby.
- Stimulačne pôsobiť na výrobcov a spotrebiteľov na zmenu správania v prospech životného prostredia.

Ekonomické (resp. nepriame) nástroje sú vhodnou voľbou pre integráciu environmentálnej a hospodárskej politiky a môžu byť konštruované tak, aby vytvárali predpoklady pre trvalo udržateľný rozvoj.

Pre vnútroštátne orgány využívanie ekonomických nástrojov je podporou internacionalizácie environmentálnych nákladov a zároveň aj podpora uplatňovania zásady „znečisťovateľ platí“. Je dôležité, aby ich výška pôsobila stimulačne.

Vzhľadom na to, že pri uplatňovaní ekonomických nástrojov v SR sú stanovené príliš nízke sadzby, bolo by opodstatnené ich zvýšenie, ich inovácia ale aj rozšírenie ich spektra. Platby s nízkymi sadzbami majú prevažne len symbolický význam, v ich konštrukcii chýba stimulačná funkcia financií. Stimulačná funkcia verejných financií v ekonomických nástrojoch sa realizuje vtedy, ak v dôsledku ich uplatnenia dochádza v podnikateľskej sfére k zníženiu nákladov. Ekonomické nástroje, aby plnili svoju úlohu by mali byť efektívne, ale zároveň aj spravodlivé, nemali by ovplyvňovať individuálnu slobodu voľby. Z pohľadu politiky môžu byť využité na odvádzanie od činností, ktoré poškodzujú životné prostredie, tiež môžu prispievať k zlepšeniu sociálnej spravodlivosti, k zvýšeniu príjmov prípadne ako náhrada nákladov verejného sektora.

V štúdií OECD (2005) sa okrem iného uvádza, ako by mal byť ekonomický nástroj stanovený a implementovaný, aby bol skutočne účinný. Spomínaná štúdia OECD (2005) uvádza pravidlá pre tvorbu environmentálnej politiky, vrátane námetov na podporu účinnosti environmentálnych nástrojov ako aj ich implementácie :

- Implementáciu nástroja environmentálnej politiky by mala podporiť „známa tvár“, teda osobnosť, ktorá svojim menom garantuje správnosť a environmentálnu užitočnosť daného nástroja.
- Nástroj by mal riešiť problémy, ktoré sú považované za zásadné a u ktorých je snaha ich riešiť (stratégia picking winners).
- Pri navrhovaní nástroja by mala mať účasť aj verejnosť.
- Verejnosť by mala byť včas informovaná o konečnej podobe nástroja a tiež by malo existovať aj prechodné obdobie, ktoré by umožňovalo prispôbenie regulovaných subjektov.
- Nástroj by mal byť nemennou a súčasne aj stabilnou súčasťou nástrojového mixu, pretože časté zmeny destabilizujú prostredie a bránia dlhodobému plánovaniu súkromných subjektov.
- Nástroj by tiež mal byť sociálne únosný a mal by minimalizovať dopady pre nízko príjmové domácnosti.
- Okrem nástroja, by mali byť aj funkčné možnosti, ako neprijateľné správanie nahradiť iným pre životné prostredie priaznivejším a pod.⁴

³ EK. THE ECO_INNOVATION ACTION PLAN /online/. Európska Komisia, 2021, /cit.14.04.2021/.

Dostupné na: <https://ec.europa.eu/environment/about-action-plan/objectives-methology>

⁴ OECD 2005. Environmentally Harmful Subsidies. Paris: OECD

Pre integráciu environmentálnej a hospodárskej politiky ekonomické nástroje sú vhodnou voľbou, ale je potrebné navrhnuť ich tak, aby cielene podporovali trvalo udržateľný rozvoj, ktorý je previazaný s cieľmi ekologickej digitálnej ekonomiky.

Pre vnútroštátne orgány ekonomické nástroje a ich optimálne využívanie predstavuje nástroj pre podporu integrácie environmentálnych nákladov a súbežne na čo najefektívnejšie uplatňovanie zásady „znečisťovateľ platí“. Získané prostriedky navyšujú kapacitu vlád na riešenie environmentálnych a rozvojových otázok nákladovo efektívnym spôsobom, podporujú digitálnu technologickú eko-inováciu, vplývajú na modely výroby a spotreby a zároveň poskytujú aj významný zdroj financovania.

Ovplyvňovanie správania sa subjektov a zabezpečenie disponibilných finančných prostriedkov pre realizáciu environmentálnych opatrení považujeme za zásadné úlohy ekonomických nástrojov.

V ďalšej časti nášho príspevku rozoberieme niektoré aspekty depozitno-refundačných systémov resp. zálohových systémov ako jedného z významných nepriamych nástrojov environmentálnej politiky.

2. Funkčnosť depozitno-refundačných systémov a ich význam pre ochranu životného Prostredia

Zálohové systémy sú zavádzané prevažne v dôsledku snahy znížiť produkciu odpadov a podporovať ich viacnásobné využívanie a recykláciu. Historicky sa začal tento systém uplatňovať z ekonomických dôvodov, so zámerom minimalizácie nákladov.

Až v posledných rokoch získava uplatňovanie zálohových systémov už environmentálny aspekt. Zákon č. 302/2019 Z.z. o zálohovaní jednorazových obalov na nápoje a o zmene a doplnení niektorých zákonov vysvetľuje zálohový systém ako súhrn organizačných, administratívnych, finančných, informačných a iných opatrení realizovaných správcom pre účely dosiahnutia vrátenia zálohu, ktorý zaplatil užívateľ obalu v čase nákupu tovaru, z ktorého obal podlieha zálohovaniu.⁵

Zálohy sa uplatňujú na predaj konkrétneho výrobku (prevažne nápojov, ale aj batérií, akumulátorov a pod.) a sú súčasťou jeho ceny. Spotrebiteľovi je garantované vrátenie zálohy v prípade, že vráti zálohovaný výrobok do určeného zberného strediska. Účelom subvencie alebo náhrady (refundy) je motivovať nielen jednotlivcov ale aj firmy zbaviť sa tovarov environmentálne prijateľným spôsobom.

Environmentálna účinnosť (funkčnosť) v depozitno-refundačných systémoch je určená percentom ich návratnosti. Funkčnosť systému zálohovania je závislá na tom, či je úžitok, ktorý získa spotrebiteľ z vrátenia zálohy vyšší ako sú náklady spojené s vrátením výrobku (čas, práca a pod.). Napr. v správe SMO ČR (2011) sa uvádzajú aj ďalšie predpoklady pre funkčnosť zálohového systému. Ide najmä o technické a ekonomické podmienky napríklad:

- Dostatočne husté siete odberných miest.
- Kvalitná logistika vrátenia výrobkov na spracovanie.
- Optimálne rozmiestnenie spracovateľských závodov.
- Zabezpečenie odberu recyklovaných materiálov.
- Energeticky nenáročná recyklácia a pod.⁶

Nemenej významné je zabezpečovať všetky tieto podmienky v súlade s cieľmi ekologickej digitálnej ekonomiky.

⁵ Ustanovenie § 2 zákona č. 302/201 Z.z. o zálohovaní jednorazových obalov na nápoje o zmene a doplnení niektorých zákonov

⁶ SMO ČR 2011. Aktualizace Strategie rozvoja nakladání s odpady v obcích a městech ČR.
<http://www.smocr.cz/getFile.aspx?itemID=358193> (30.8.2011)

Medzi prvé krajiny v Európe, ktoré začali uplatňovať depozitno-refundačné systémy radíme Švédsko, zálohové systémy sa tu zaviedli už v roku 1989. Najširšie uplatnenie zálohových systémov v Európe je v Dánsku, vo Fínsku, v Holandsku, v Nórsku, v Rakúsku a tiež aj vo Švédsku. Systémy zálohovania sú v jednotlivých krajinách rozdielne. Za hlavnú výhodu tohto nepriameho nástroja environmentálnej politiky môžeme považovať vysokú mieru návratnosti zálohovaných výrobkov na opätovné použitie alebo recykláciu.

Smernica EÚ 2019/904 z 5.6. 2019 o jednorazových plastoch poukázala na význam recyklácie plastových fliaš a na jej význam pre trvalú udržateľnosť. Smernicu v roku 2019 schválila väčšina Európskeho parlamentu. V smernici sa uvádza, že do roku 2029 by sa malo recyklovať 90% plastových fliaš od nápojov.⁷

Na Slovensku systém zálohovania upravuje zákon 302/2019 Z.z. o zálohovaní jednorazových obalov, ktorý nadobudol platnosť 1.1.2022. Zaviedla sa forma vrátenia zálohy, ktorú spotrebiteľ už zaplatil pri nákupe nápoja a naspäť ju dostane pri vrátení PET fľaše.

Predstavuje to proces, keď sú vyzbierané fľaše identifikované, triedené, lisované a doručené na ďalšie spracovanie recykláciou. Slovensko sa zaviazalo zvýšiť aktuálne množstvo zberu nápojových obalov zo 60% na 90% v roku 2025. Zálohový systém, ktorý si vybralo Slovensko, spája úsilie výrobcov, obchodníkov, spotrebiteľov a štátu v zastúpení MŽP SR. Vytvára sa tak šanca vyzbierať viac materiálu vyššej kvality na recykláciu a jeho opätovné použitie napríklad na nové obaly a znížiť tak odpad a tým aj chrániť životné prostredie a jeho prírodné zdroje. Ako výhodu tohto systému je možné uviesť materiálové zhodnotenie a menší negatívny vplyv na životné prostredia. Ako nevýhodu je možné uviesť vyššiu finančnú záťaž pre výrobcov a tým aj vyššie priame náklady spotrebiteľov.

Riešenie plastového odpadu recykláciou využitím aj zálohového systému v EÚ aj na Slovensku je veľmi významné, pretože objem odpadu z plastových obalov z roka na rok rastie. Kým v roku 2018 podľa Eurostatu pripadalo na jedného obyvateľa Európy 33,2 kg, v roku 2019 to bolo už 34,3 kg. Za posledných desať rokov vzrástla produkcia odpadu z plastu o 23%. V EÚ v roku 2010 na hlavu pripadalo 28 kg.

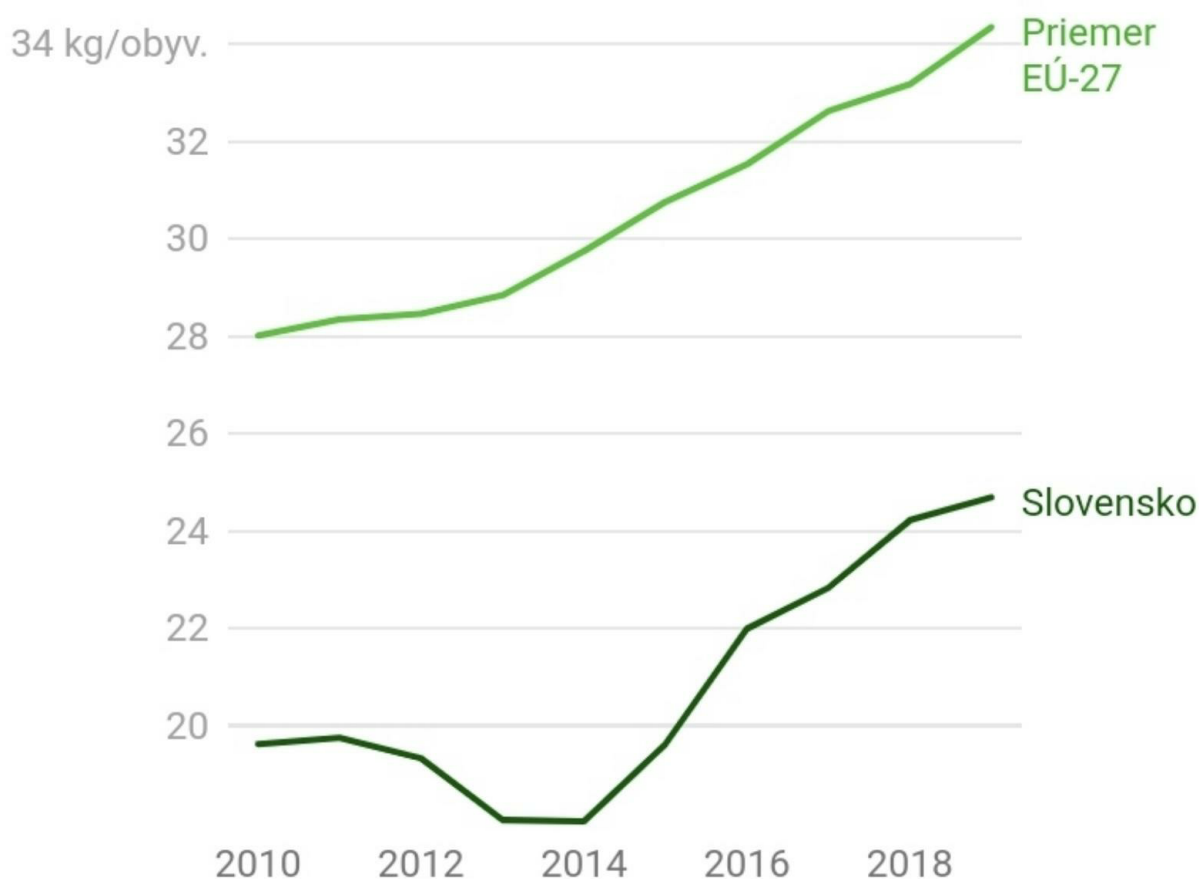
Na Slovensku podľa údajov z Eurostatu rástla tvorba plastového odpadu (v rokoch 2012-2014 bol určitý pokles) ešte rýchlejšie. Od roku 2010 (19,3 kg) došlo k nárastu o 26% na 24,7 kg/obyv.

Porovnanie koľko odpadu z plastových obalov sa tvorí na Slovensku a v EÚ môžeme vidieť na nasledujúcom grafe č.1.

---

⁷ Smernica Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2019/904 z 5.6.2019 o znižovaní vplyvu určitých plastových výrobkov na životné prostredie (Ú.v. EÚ L 155, 12.6.2019, s.1-19)

Graf č.1 : Produkcia plastového odpadu v EÚ a na Slovensku v kg na obyvateľa

Zdroj: Eurostat, vytvorené pomocou Datawrapper

Z tohto hľadiska v porovnaní s rekordérmi, ktorými sú Írsko (64,7 kg) a Dánsko (42,7 kg) u nás na jedného obyvateľa to predstavuje o desiatky kg menej plastového odpadu z obalov. Podobne Česko v roku 2019 v prepočte na hlavu vykázalo 24,8 kg, naopak Maďarsko 35 kg a Poľsko 34,2 kg boli bližšie k priemeru EÚ.

Z celkového odpadu z plastových obalov (aj nerecyklovaný odpad) v EÚ sa podľa Eurostatu podarilo v roku 2019 zrecyklovať 41% . V absolútnom vyjadrení to predstavuje 14,1 kg plastových obalov na obyvateľa. Eurostat tiež uvádza, že v porovnaní s rokom 2010 (35,1%) vzrástla miera recyklácie odpadu z plastových obalov v EÚ približne o 5 percentuálnych bodov. V prepočte na hlavu sa od roku 2010 (9,8 kg/obyv.) zvýšilo množstvo zrecyklovaného odpadu približne o 4,3 kg. Aj napriek určitému zlepšeniu objem nezrecyklovaných plastových obalov vzrástol v prepočte na obyv. od roku 2009 o 2 kg, dôvodom môže byť absolútny nárast tvorby odpadu z plastových obalov.⁸

Prioritným cieľom zavedenia zálohového systému aj na Slovensku ako sme už spomenuli je zvýšiť mieru zberu nápojových obalov zo súčasných 60% na minimálne 90% do roku 2025.

⁸ Dostupné na : [https:// www. odpady-portal.sk](https://www.odpady-portal.sk)

Tabuľka č.1 Súčasné a navrhované ciele návratnosti zálohovaných jednorazových obalov

Súčasný ciele návratnosti zálohovaných jednorazových obalov:

Cieľ návratnosti	Do 2022	Do 2024	Do 2025	Do 2027	Do 2029
Plastové fľaše	60%	77%		90%	
Plechovky			70%		90%

Navrhované ciele návratnosti zálohovaných jednorazových obalov:

Cieľ návratnosti	Do 2022	Do 2023	Do 2024	Do 2025
Plastové fľaše	60%	80%	85%	90%
Plechovky	60%	80%	85%	90%

Zdroj : <https://www.odpady-portal.sk/Dokument/104390/zalohova-pet-flas-na-slovensku>

Splnením navrhovaných cieľov návratnosti a vyzbieraním 90% obalov, odhaduje sa, že by išlo o približne 1,2 mld. obalov (750 mil. plastových fliaš a 450 mil. plechoviek), zhodnotil Marek Brinzík z OZV NATUR-PACK, kde uskutočnila spomínaná analýza.

Záver

Pre zabezpečenie ochrany životného prostredia v modernej digitálnej ekonomike je k dispozícii široká vyvíjajúca sa škála opatrení a nástrojov. Medzi nimi významnú úlohu majú nepriame ekonomické nástroje. Tieto nástroje pôsobia dvojrozmerné a to buď motivačne tým, že ovplyvňujú regulované subjekty k preferovaniu environmentálne prospešnejšieho postavenia a tiež akumulácie pre získavanie a sústreďovanie finančných prostriedkov pre riešenie úhrady environmentálnych nákladov.

Depozitno-refundčný systém ako jeden z nepriamych ekonomických nástrojov je aj napriek určitým nedostatkom prospešný a efektívny nástroj pre ochranu životného prostredia. Ale aj naďalej je potrebné hľadať aj iné aktivity na zvyšovanie povedomia verejnosti o odpadoch a ich hrozbách pre životné prostredie.

Na Slovensku už naplno od polovice roku 2016 sa uplatňuje rozšírená zodpovednosť výrobcov (RZV). V Európe sa RZV začala stávať realitou už na začiatku 90. rokov min. storočia. Priekopníkom v tomto smere bolo Švédsko a Nemecko. Pre nich motiváciou týmto smerom bola snaha dať výrobcovi stimuly, aby sa usilovali rešpektovať pri svojich výrobkoch aj ich environmentálne dopady.

OECD definuje RZV ako nástroj environmentálnej politiky, ktorý rozširuje zodpovednosť výrobcu za výrobok aj na post-konzumnú fázu jeho životného cyklu. Vysvetľujeme to tým, že výrobca zodpovedá za nakladanie s výrobkom aj potom, keď sa stane výrobkom odpadom. V Európskom spoločenstve sa v právnom poriadku prvýkrát objavila RZV, keď Smernica (94/62/ES) o obaloch a odpadoch z obalov stanovila členským štátom ciele pre triedenie a recykláciu odpadu a tiež aj požiadavky na dizajn obalov. Ale smernica neukladá povinnosť financovať zber a recykláciu odpadu – tá vyplýva len z legislatív jednotlivých členských štátov.

Zálohovanie PET fliaš a nápojových plechoviek na Slovensku vstúpilo do platnosti od 1.1. 2022. Systém vrátenia záloh za obaly predstavuje efektívny nástroj a zvyšuje mieru recyklácie obalov z plastov. MŽP SR stanovuje mieru zvýšenia zberu nápojových obalov na 90% do roku 2025 a tiež do roku 2025 plastové fľaše by mali obsahovať minimálne 25% recyklátu a do roku 2030 by to malo byť 30% recyklátu.

Zavedený systém vrátenia záloh vplýva pozitívne tiež aj na zmenu postoja ľudí k spotrebe plastových fliaš. Tiež významné je aj znížené používanie plastových fliaš a tým aj menej plastového odpadu. Motiváciou môže byť tiež vratná záloha, ktorá sa vypláti po vrátení plastového obalu.

Ale nemenej dôležité je riešiť aj ostatné druhy obalov – najmä mäkké plasty, akými sú napríklad obaly z potravín a pod.

V niektorých krajinách (napr. v Nemecku) zavedenie systému zálohovania spôsobilo pokles ochoty triediť ostatné plasty a kov. Ak by sa takýto problém prejavil aj na Slovensku, bude určite náročnejšie plniť povinnosti výrobcov. Bude kladený dôraz na lepšie dotriedňovanie odpadu a to by mohla byť aj cesta pre lepšiu recykláciu zostávajúcich druhov odpadu. Dá sa predpokladať, že v triedenom zbere bude aj naďalej končiť určitá časť zálohovaných obalov. Z tohto dôvodu by bolo potrebné, aby správca záloh a OZV našli spoločné riešenie, ktoré by vytvorilo predpoklady, aby náklady na ich zber nemuseli znášať ostatní výrobcovia.

V niektorých krajinách napr. Estónsko a Fínsko majú skúsenosti aj s alternatívnym nástrojom, ktorý má podobný cieľ ako zálohový systém ide o tzv. daň z obalu. Tento ekonomický nástroj zvyšuje cenu výrobku o obalovú daň. Daň z obalu má za cieľ znevýhodniť daný výrobok v porovnaní s výrobkami, ktoré sú menej škodlivé pre životné prostredie.

Európska únia od 1.1.2021 zaviedla novú daň z nerecyklovaných plastových obalov s cieľom znížiť množstvo odpadu v EÚ. V zmysle právnych predpisov EÚ každý členský štát si zvolí vlastný postup ako vyberie túto daň na vnútroštátnej úrovni a zosúladí právne predpisy s európskymi právnymi predpismi, aby boli splnené požiadavky a pravidlá Únie.

Funkčné ekonomické nástroje predstavujú významný nástroj pre plnenie cieľov inteligentného ekologického vývoja. Finančne postihujú environmentálne neprijateľné správanie a na strane druhej zvyhujú zelené aktivity. Rozmanitosť ekonomických nástrojov je rozsiahla a neustále sú vyvíjané ich nové druhy. Ekonomické nástroje môžu byť funkčné samostatne alebo v spojení s inými nástrojmi na ochranu životného prostredia, môžu byť dopĺňané napríklad dobrovoľnými nástrojmi.

Zoznam použitej literatúry:

1. OECD. The OECD Report on Regulatory Reform. 1997. Dostupné na: <https://www.oecd.org/gov/regulatory-policy/2391768.pdf>
2. OECD 2005. Environmentally Harmful Subsidies. Paris: OECD.
3. OECD, Recommendation of the Council on OECD Legal Instruments Broadband Connectivity /online/. Paríž: OECD, 2021. Dostupné na: <https://legalinstruments.oecd.org/en/instruments/OECD-LEGAL-0322>
4. HOIROYD, Carin.COATES, Kenneth: The Global Digital Economy. 1.vydanie. New York: Cambria Press, 2015. s.228. ISBN: 978-60497-891-9
5. EK.Resource efficiency outcomes /online/. Európska Komisia, 2021, /cit.14.04.2021/. Dostupné na: https://ec.europa.eu/environment/ecoap/indicators/resource-efficiency-outcomes_en
6. EUROSTAT. Databáza Eurostatu /online/. /cit.13.04.2021/. Dostupné na: https://ec.europa.eu/eurostat/databrowser/view/env_waselee/default/table?lang=en
7. MŽP SR. Modernizačný fond /online/. Bratislava: Ministerstvo životného prostredia

- SR. 2021, /cit.02.04.2021/. Dostupné na: <https://www.minzp.sk/klima/modernizacny-fond/>
8. RÚZ. Analýza potenciálu ekoinovácií v SR z hľadiska podnikateľov a podpory EÚ./online/. Bratislava: Republiková únia zamestnávateľov, 2020, Dostupné na : https://www.ia.gov.sk/data/files/np_PKSD/Analzy/RUZ/AV_Analyzy_potencialu_ekoinovaciiv_SR_z_hladiska_podnikatelov_a_podpory_EU.pdf
  9. SAZP. Ekoinovacie/online/.Bratislava: Slovenská agentúra životného prostredia, 2018 /cit.13.04.2021/. Dostupné na: <https://www.sazp.sk/zivotne-prostredie/environmentalne-manazerstvo/ekoinovacie/>
  10. SMO ČR 2011. Aktualizace Stratégie rozvoja nakláni s odpady v obcích a městech ČR. Dostupné na : [https:// www.smocr.cz/getFile.aspx?itemID=358193](https://www.smocr.cz/getFile.aspx?itemID=358193)
  11. Smernica Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2019 /904 z 5.6.2019 o znižovaní vplyvu určitých plastových výrobkov na životné prostredie (Ú.v.EÚ L 155, 12.6.2019,s.1-9)
  12. Ustanovenie § 2 zákona č. 302/201 Z.z. o zálohovaní jednorázových obalov na nápoje o zmene a doplnení niektorých zákonov
  13. Panayotou,T.et al., Environmental regulation and sestainable Development, 2000. Dostupné na: https://www.researchgate.net/publication/237770897_Environmental_Regulation_and_Sustainable_Development
  14. <https://www.odpady-portal.sk>

Kontaktné údaje

Ing. Magdaléna Červeňová, Csc
Katedra financií
NHF
EU
Dolnozemska cesta
852 35 Bratislava
SR
magdalena.cervenova@gmail.com
magdalena.cervenova@euba.sk